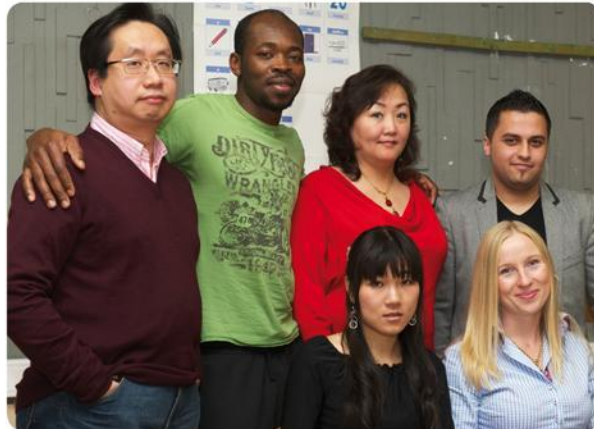

Werkseminarie
Integratie
via educatie

**cvo Sociale School
Heverlee**

**Kathelijne De Vriendt
Isabelle Ceuppens
Bernadette Houdart**

CVO Sociale School Heverlee

- Hoger beroepsonderwijs –
graduaatopleidingen en bijscholingsmodules
- Sociaal werk en orthopedagogie
- Prioritaire aandacht voor kansengroepen
- Tweede kans hoger onderwijs voor
volwassenen; upgrading werksituatie;
heroriëntatie werk/levensperspectief
- Emancipatorisch, intercultureel en dialogaal
onderwijs
- Laatste jaren: stijgend aantal cursisten met
anderstalige (niet-Europese) roots;
meertaligheid en meervoudige identiteiten
- Opleiding sociaal-cultureel werk: momenteel
40% allochtone afkomst

Historiek opstart taalondersteuning

Opleiding sociaal-cultureel werk

- 2006 docentenvergadering: problematiek komt voor de eerste maal ter sprake
- 2008-09: eindwerk over "gebruik van moeilijke woorden in de opleiding"
- Proefproject in 2009-10 met buddy: scw-cursisten houden woordenschatlijst bij

Europees Leonardoproject

- 2008-10 met buitenlandse partners
- Interculturele competenties van sociaal werkers registreren, oefenen, implementeren
- Ontwikkelen van begrip van "culturele stress" bij cursisten en werkers

Historiek vervolg (EIF)

EIF-project

- 2008-2009: start project van Europees Integratiefonds i.s.m. Huis van Nederlands Vlaams-Brabant
- Toeleiding anderstalige nieuwkomers naar opleiding en onderwijs
- Eerste fase sem 2 2008-09: promotie; uitwerken diagnostische test academisch Nederlands
- Tweede fase 2009-10: projectondersteuning voor geïntegreerde trajecten Nederlands op opleidingsvloer (Nodo) echter ...
- SSH-cursisten vielen uit: EIF voor niet-Eu-burger, max.5 jaar legaal, geen asielzoeker

Historiek vervolg (TALTO)

TALTO-project

- 2009-10
- “Talig toetsen” i.s.m. bachelor Kleuteronderwijs KHLeuven
- Ontwikkelen van ondersteunende tools of instrumenten voor docenten/cursisten bij het uitwerken/ afleggen van schriftelijke evaluaties (examenvragen, opdrachten, ...).
- CVO: docenten testen checklist uit voor taalvriendelijk opstellen van schriftelijke examens

Historiek voorlopige conclusie

- Meersporenverhaal leidt reeds eind 2008-09 tot besef van noodzaak ruimer taalbeleid
- Taalondersteuning als onderdeel van emancipatorisch kansenbeleid met accent op proces van (academisch-professionele) taalverwerving en vanuit krachtenbenadering
- Naast bestaande aanbod studie- en studentenbegeleiding
- Belang van werken op 2 niveaus:
 - Enerzijds ontwikkelen praktijktheorie over (individueel en professioneel) omgaan met meertaligheid
 - Anderzijds ontwikkelen van tools voor versterken taalvaardigheid cursisten

Recent vernieuwende initiatieven

- Taalcoaching (sedert 2009-10; via eigen middelen en niet via EIF) **zie verder**
- Module Taal en identiteit (sedert 2010-11) **zie verder**
- I.s.m. MAGDA (maatschappelijk gewaardeerde dagbesteding) dienst begeleid werken: ondersteuning bij individuele schriftelijke opdrachten (sedert 2010-11)
- Vernieuwde ingangsproof (proeffase 2011-12)
- Feedbackinstrument schriftelijke taalvaardigheid (proeffase 2011-12)

Werkseminarie

Integratie via educatie

13-01-2012

www.leereenlevenlang.be

8

Taalcoaching

- Gestart schooljaar 2009-2010
- Extra begeleiding bij de lesmodule Schriftelijke Communicatie
- Taalcoach woont alle (of minstens 50%) van de lessen bij
- Mogelijkheid tot differentiatie, verdieping, hervertaling, extra begeleiding
- Taalcoach ondersteunt alle cursisten

Evaluatie taalcoaching: docent

- Een goede verstandhouding tussen docent en taalcoach is noodzakelijk: samenwerken, overleggen, vertrouwen
- De docent blijft verantwoordelijk voor de leerstof
- De taalcoach ondersteunt en vertaalt. Op die manier hebben alle studenten er baat bij
- Vanaf het tweede jaar werd de taalcoach ook betrokken bij de eindevaluatie van de cursisten

Evaluatie taalcoaching: cursist

- De cursist voelt zich gesteund en begrepen
- De cursist wordt niet geïsoleerd want de taalcoach is er voor alle cursisten
- De cursist kan ook buiten de lestijden een beroep doen op de coach met vragen, nalezen van teksten, extra hulp, ...

Evaluatie taalcoaching: coach

- Cursisten van de opleiding sociaal-cultureel werk kampen zeer vaak met dezelfde problemen als de cursisten in de NT2 opleiding
- Cursisten leren van elkaar en zijn bereid elkaar te helpen/te ondersteunen waar nodig

Taal en identiteit

- Gestart in het schooljaar 2010-2011 in de opleiding sociaal-cultureel werk
- Cursisten bewust maken van hun verschillende identiteiten en de bijhorende taalkaders
- Oog hebben voor het belang van taal, tekst en schrift in het Vlaamse onderwijssysteem
- Cursisten bewust maken van hun sterktes en zwaktes op het gebied van taal, tekst en schrift
- Cursisten strategieën aanleren om beter om te gaan met hun anderstaligheid of de anderstaligheid van anderen

Evaluatie taal en identiteit: docent

- Heterogene klasgroep : een verrijking maar ook een uitdaging
- Voortdurend zoeken en bijsturen
- Bewustwording dat het probleem zowel bij de zender van taal, als bij de ontvanger van taal ligt
- Taalverwerving is een proces van jaren en van intens in groepen taal gebruiken, om betekenissen te kunnen vormen.
- Tools zijn slechts zinvol als achter woorden een betekenisvolle context zit. Lege betekenissen vergeet men
- Ook negatieve betekenissen (de taal van de "vijand") lokken geen taalvaardigheid uit

Evaluatie taal en identiteit: cursist

- Bewustwording van de mogelijkheden van anderstaligheid
- Drempelverlagend als eerste module en toch een prima kennismaking met het Vlaamse onderwijssysteem
- Beter inzicht in wat taal en identiteit betekent

Communicatie naar cursisten

- Elektronisch via leerplatform
- Bij de start van iedere cursus
- Info via coördinator-docenten
- Contacten tussen de verschillende opleidingen
- Afsprakenkader docent-cursist

